

แบบฟอร์มการเขียนแบบถอดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านงานวิจัย

1. ชื่อ-สกุล ผู้เล่าเรื่อง ผศ.ดร.รัชนี้ นามจันทร์ คณะวิชา/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์

2. ชื่อ-สกุล ผู้บันทึก ผศ.ดร.รัชนี้ นามจันทร์ คณะวิชา/หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์

3. บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เล่าเรื่อง

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย ระหว่างปีการศึกษา 2558-2562 มีหน้าที่ในการติดตาม กำกับ และพัฒนาผลงานวิชาการและงานวิจัยของคณะพยาบาลศาสตร์ให้บรรลุตามเกณฑ์ตัวชี้วัดคุณภาพของการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและการรับรองสถาบันการศึกษาของสภาการพยาบาล

4. เรื่องที่เล่า

การพัฒนาผลงานวิชาการและงานวิจัย

5. ความเป็นมาของเรื่องที่เล่า

ในอดีตที่ผ่านมา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มีปัญหาสำคัญเรื่องปริมาณผลงานวิชาการต่ำกว่าเกณฑ์เป้าหมาย เป็นผลให้มีจำนวนอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการน้อยมาก ผลการรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์โดยสภาการพยาบาล คณะฯ มีตัวชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งที่ไม่บรรลุเกณฑ์เป้าหมาย คือ ปริมาณผลงานวิชาการของอาจารย์ ซึ่งได้แก่ หนังสือ ตำรา บทความวิจัย และบทความวิชาการ เป็นผลให้คณะฯ ได้รับการประเมินในระดับดี ได้รับการรับรองสถาบันเป็นระยะเวลา 3-4 ปี (จากสูงสุด 5 ปี) มาโดยตลอด ในปีการศึกษา 2560 ซึ่งเป็นปีที่คณะฯ ได้รับการรับรองสถาบันในรอบล่าสุด คณะฯ มีผลงานวิชาการย้อนหลัง 3 ปี คือ ปี พ.ศ. 2558 – พ.ศ. 2560 บรรลุตามเกณฑ์เป้าหมาย คือมีคะแนนรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 30 ของจำนวนอาจารย์ คณะฯ ได้รับการชื่นชมจากคณะกรรมการของสภาการพยาบาลที่มาตรวจเยี่ยมว่า มีการพัฒนาผลงานทางวิชาการอย่างก้าวกระโดด และคณะฯ ได้รับคะแนนเต็มในตัวเองชี้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คณะฯ ได้รับการรับรองสถาบันเป็นระยะเวลา 5 ปี (ปีการศึกษา 2561-2565) ซึ่งเป็นระยะเวลาสูงสุด คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิตจึงเป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลในภาคเอกชนแห่งแรกที่ได้รับการรับรองสูงสุด 5 ปี นอกจากนั้นคณะฯ ยังคงมีผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 จนถึงปัจจุบัน และส่งผลให้คณาจารย์ของคณะมีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

6. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่ใช้ ผู้มีส่วนร่วมอุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน และแนวทางการแก้ไข

กระบวนการที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. กระบวนการสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมทั้งองค์กร

- 1.1 คณะฯ กำหนดนโยบาย แผนพัฒนาผลงานวิชาการ และเป้าหมายการพัฒนาผลงานทางวิชาการ โดยกำหนดนโยบายให้การผลิตผลงานทางวิชาการเป็นภารกิจของอาจารย์และเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี และมีการตั้งเป้าหมายการสร้างผลงานโดยรวมของคณะฯ
- 1.2 การใช้กลไกทุกระดับ คือ ระดับคณะ (คณะกรรมการประจำคณะ) และระดับสาขาวิชา (หัวหน้าสาขาวิชาและอาจารย์ในสาขา) และอาจารย์ทุกคนเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาผลงานทางวิชาการ
- 1.3 คณะฯ ถ่ายทอดนโยบาย แผนและเป้าหมายของการพัฒนาผลงานทางวิชาการเพื่อให้บรรลุเกณฑ์ตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษาของ สกอ. และการรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาลของสภาการพยาบาล ลงสู่สาขาวิชาและอาจารย์ทุกคน
- 1.4 แต่ละสาขาวิชาวางแผนการพัฒนาผลงานทางวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายที่คณะฯ กำหนด และกำหนดเป้าหมายและแผนระดับบุคคล และรวมเป็นระดับสาขาวิชา นำส่งรองคณบดีฝ่ายบริหารและรองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย

2. กระบวนการเตรียมความพร้อมอาจารย์ในการสร้างผลงานทางวิชาการ โดยจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การพัฒนาผลงานทางวิชาการ” และ “การเขียนบทความวิชาการ” โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นวิทยากรบรรยายหลักการเขียนหนังสือ/ตำราและบทความวิชาการ อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการเสนอเค้าโครงของงานที่จะเขียนเพื่อให้วิทยากรให้ข้อเสนอแนะ

3. กระบวนการกำกับ ติดตาม การสร้างผลงานทางวิชาการ: รองคณบดีฝ่ายบริหารและรองคณบดีฝ่ายวิชาการ และวิจัยเป็นผู้รับผิดชอบกำกับติดตามให้เป็นไปตามแผน โดยมีการกำกับติดตามเป็นรายบุคคลผ่านการเขียนรายงานความก้าวหน้าของอาจารย์ และประชุมร่วมกับสาขาวิชา เพื่อติดตามระดับสาขาวิชา

4. กระบวนการสนับสนุนการสร้างผลงานทางวิชาการ จัดให้มีพี่เลี้ยงทั้งจากภายนอกและภายในสถาบันช่วยเหลือและให้คำปรึกษาตั้งแต่การพัฒนาเค้าโครงหนังสือ/ตำรา การพัฒนาโครงการวิจัย หรือการพัฒนาเค้าโครงบทความวิชาการ จนกระทั่งสำเร็จ และช่วยเหลือสนับสนุนการเผยแพร่ผลงาน ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่ผลงาน

5. การสร้างแรงจูงใจในการสร้างผลงานทางวิชาการ โดยการยกย่องชมเชยผู้ที่สร้างผลงานทางวิชาการในการประชุม และมีการประชาสัมพันธ์ภายในคณะเพื่อยกย่องชมเชยและเป็นตัวอย่างของความสำเร็จ

กลยุทธ์/มาตรการที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

1. ประกาศของ สกอ. และสภาการพยาบาล เรื่องคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ต้องมีผลงานทางวิชาการในรอบ 5 ปีย้อนหลังอย่างน้อย 1 รายการ

2. นโยบายที่ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างผลงานทางวิชาการและการขอตำแหน่งทางวิชาการทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและคณะ ได้แก่ การกำหนดให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก ขอตำแหน่งภายใน 3 ปี และอาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโท ขอตำแหน่งภายใน 5 ปี นับจากปีการศึกษา 2556 เป็นต้นมา มีการปรับเงินค่าตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น คณะฯ กำหนดให้การสร้างผลงานทางวิชาการเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลงานของอาจารย์ประจำปี และการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการพัฒนาอาจารย์ประจำปี นโยบายเหล่านี้ช่วยกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้

อาจารย์สร้างผลงานทางวิชาการเพิ่มขึ้น

2. การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนของแผนพัฒนาคณะ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากแผนพัฒนาตนเองของอาจารย์ และอาจารย์ทุกคนรับทราบเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน

3. การกำกับ ติดตามความก้าวหน้าของการทำวิจัย การเขียนบทความวิชาการ และหนังสือ/ตำรา เป็นระยะ โดยรองคณบดีฝ่ายบริหารและรองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ

4. การมีพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือ ให้ข้อเสนอแนะและช่วยปรับแก้ไขผลงานจนได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

5. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานวิชาการของอาจารย์ที่ได้รับการตีพิมพ์ในคณะฯ เพื่อให้คณาจารย์ได้เห็นตัวอย่างของความสำเร็จ และเกิดแรงจูงใจและกำลังใจในการพัฒนาผลงานของตนเองจนสำเร็จ

ผู้ที่มีส่วนร่วมในความสำเร็จ

1. คณบดี เป็นผู้ผลักดันเชิงนโยบาย และสนับสนุนด้านทรัพยากรในโครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้อาจารย์มีสมรรถนะในการผลิตผลงานทางวิชาการ และเป็นกำลังใจสำคัญให้อาจารย์สร้างผลงานทางวิชาการตามเป้าหมาย

2. ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลภายนอกสถาบันที่เป็นวิทยากรและเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ และช่วยปรับแก้ไขผลงานให้มีคุณภาพก่อนส่งวารสารเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ หรือส่งโรงพิมพ์จัดทำเล่มหนังสือ

3. อาจารย์ในคณะฯ ที่มีประสบการณ์การวิจัยและการเขียนบทความวิชาการ ช่วยเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำเบื้องต้นก่อนส่งผู้ทรงคุณวุฒิและก่อนส่งวารสารเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่

4. รองคณบดีฝ่ายบริหารและรองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการซึ่งคอยกำกับติดตามการพัฒนางานให้เป็นไปตามแผน

5. คณาจารย์และนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตซึ่งมีผลงานวิจัยจากงานวิทยานิพนธ์เผยแพร่เป็นประจำทุกปี

6. อาจารย์ทุกคนที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างผลงานจนสำเร็จ

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ เป็นอาจารย์สอนภาคปฏิบัติการพยาบาลเป็นส่วนใหญ่ มีภารกิจนิเทศการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษา มีภาระงานการสอนภาคปฏิบัติมาก ทำให้การพัฒนาผลงานไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นไปตามแผน ซึ่งคณะฯ แก้ไขโดยการติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้อาจารย์พัฒนางานวิชาการตามแผน และได้ปรับแผนการศึกษาเพื่อเอื้อให้อาจารย์ได้มีเวลาพักจากการนิเทศงาน และเพิ่มการใช้พยาบาลประจำหอผู้ป่วยเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง (Preceptor) ให้กับนักศึกษาจากเดิมร้อยละ 25 เป็นร้อยละ 40 ตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาล

7. ผลลัพธ์หรือความสำเร็จที่เกิดขึ้น และสิ่งที่ผู้เล่าเรื่องได้เรียนรู้จากประสบการณ์ดังกล่าว

ผลการดำเนินงาน พบว่า คณะฯ มีผลงานทางวิชาการเพิ่มขึ้นอย่างมาก และบรรลุตัวบ่งชี้ของ สกอ. และสภาการพยาบาล ได้รับคำชื่นชมจากสภาการพยาบาลว่ามีพัฒนาการด้านการสร้างผลงานวิชาการอย่างก้าวกระโดด และมีส่วนช่วยให้คณะพยาบาลศาสตร์ได้รับการรับรองสถาบันการศึกษาการพยาบาลและการผดุงครรภ์จากสภาการพยาบาลเป็น

ระยะเวลา 5 ปี (ปีการศึกษา 2561-2565) ซึ่งเป็นระยะเวลาสูงสุดของการได้รับการรับรอง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต นับเป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนแห่งแรกของประเทศไทยที่ผ่านการรับรองสถาบันการศึกษาเป็นระยะเวลา 5 ปี และสร้างชื่อเสียงให้กับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

ความสำเร็จที่เกิดขึ้น เป็นความภาคภูมิใจของอาจารย์ทุกคน ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นต้องอาศัยเวลาและความทุ่มเท ความร่วมแรงร่วมใจจากคณาจารย์ทั้งคณะ ทำให้ได้เห็นศักยภาพทางวิชาการของคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ ทำให้คณาจารย์เกิดกำลังใจและมีแรงจูงใจในการพัฒนาผลงานวิชาการของตนเองอย่างต่อเนื่อง และได้เรียนรู้ว่า การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของอาจารย์ทุกคน ภายใต้การกำกับ ติดตาม และการสนับสนุน เป็นหนทางสู่ความสำเร็จ